

GEOGRAFIYAGA OID QIZIQARLI MA'LUMOTLAR VA ULARNING TAHLILI

Sobirov Javoxir Xayrulla o'g'li

Urganch davlat universiteti talabasi

Ramozonov Oq'abek Zafarovich

Urganch davlat universiteti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6970493>

Annotatsiya. Dunyo yaralibdiki o'zida turli tuman g'aroyibotlarni va juda qiziqarli narsalarni o'zida mujassam etgan. Ushbu maqolada qiziqarli geografik faktlar va qiziqarli ma'lumotlar haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: g'aroyib dunyo, qiziqarli faktlar, geografik terminlar, wikilug 'at.

ИНТЕРЕСНЫЕ ФАКТЫ О ГЕОГРАФИИ И ИХ АНАЛИЗ

Аннотация. Со времен создания мира в нем содержатся разного вида странности и очень интересные вещи. Эта статья об интересных географических фактах и интересной информации.

Ключевые слова: странный мир, интересные факты, географические термины, вики-словарь.

INTERESTING FACTS ABOUT GEOGRAPHY AND THEIR ANALYSIS

Abstract. Since the creation of the world, it contains all sorts of oddities and very interesting things. This article is about interesting geographical facts and interesting information.

Keywords: strange world, interesting facts, geographical terms, wiki dictionary.

KIRISH

Geograflar bizning dunyomiz haqida qiziqarli ma'lumotlar uchun yuqori va past ko'rsatkichlarni izlaydilar. Ular "nima uchun" bilishni istaydilar, shuningdek, eng katta, eng kichik, eng uzoq, eng yaqin, eng uzun, eng qisqa vaqtini bilishni ham yaxshi ko'radilar. Geograflar ham "Janubiy qutbda qancha vaqt bor?" Kabi murakkab savollarga javob berishni xohlashadi. Ushbu maqola biz aynan shunday qiziqarli hayratlanarli darajadagi ma'lumotlarning ayrimlariga to'xtalib o'tamiz.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Everest dunyoning eng baland nuqtasi emas.

Chimbora vulqoni Everestdan bir necha kilometr balandroq. Ammo bu faqat Yerning markazidan o'lchaganda (Chimbosaro – 6384,4 km; Everest – 6381 km). Agarda biz dengiz sathidan balandni solishtirsak, eng baland nuqta Everestda bo'ladi (Jomolungma – 8848 metr).

Jamoalar Yerning 2 xil yarim sharida turib ham futbol o'ynay oladilar

Braziliyada "Estadio Milton Korrea" hamda "Zeran" (Portugal tilida – "katta nol") nomli stadion. Bu stadionda baxs oboradigan jamoalarning darvozalari Yerning 2 xil yarim sharida turadi. Gap, maydonning o'rtaidan ekvator chizig'i o'tgan.

Orolda ko'l, qo'lda orol bor.

Kanadaga tegishli Viktoriya orolida bir ko'l bor, ko'lda esa orol. Bu orolni ham ko'li bor, ko'lda esa orol. Kimdir buni hazil, deb aytishi mumkin. Kanadaning aholisi, bu yerlarni odam oyog'i bosmagan.

Juda ham ajoyib chegara.

TADQIQOT NATIJALARI

Bering bo'g'ozining markazida bu 2 ta orolning masofa masofa 4 km. G'arbiy - Ratmanov oroli - Rossiyaga tegishli, sharqiy - Kruzenshtern oroli - AQSHga tegishli. Ularning o'rtasidan Rossiya va AQSH chegarasi va kun bilan aloqa o'tgan. Masalan, AQSH orolida 6:00 shanba, rossianing orolida esa 9:00 yakshanba.

Yer vazni har kuni 100 ming tonnadanga ortib boradi.

Dunyodagi eng uzoq vaqt yoqqan yomg'ir Gavay orollarida kuzatilgan. Bu yerda yomg'ir jami 247 kungacha tinmagan.

Marokashliklar orasida ko'pchilikni tashkil etgan kambag'allar kambag'alligiga o'zlarining dangasaligi sababchi. Hozir ham Marokash aholisining 25 foizi ishsiz.

MUHOKAMA

1836-yilga qadar Amerikaning Texas shtati Meksikadagi viloyatlardan biri bo'lgan. 1836-1838-yillar oralig'ida kechgan Meksika-Amerika urushi Texas amerikaliklar ixtiyoriga o'tishini ta'minlagan.

«Trioniks Trionyx cartilagineus» — bu toshbaqalarning o'ta agressiv turidir. Bu toshbaqalar tanasi o'ta yumshoq bo'lishi bilan birga och qolishsa, to'daga birlashgan holda har qanday yirik, yirtqich hayvonni ham o'ldira oladi.

Qurolozlik sanoatida dinamitga albatta yeryong'oq qo'shiladi.

Dunyoning shamol eng kuchli esadigan hududi Antarktikadagi Viktoriya yerlari hisoblanadi. Bu yerda shamol soatiga 215 kilometr tezlikda esadi.

Makaronni aslida xitoyliklar o'ylab topgan. Olimlar arxeologik qazish ishlari davomida bundan 4000 yil oldingi ichi to'la makaron toshga aylangan mis idish topishgan.

XX asrning eng dahshatli vulqon halokati G'arbiy Hindistondagi Martinika orolida joylashgan Mon-Pele vulqonining uyg'onishi hisoblanadi. Bu vulqon 1902-yili uyg'ongan. Oqibatda jami 30 ming 121 kishi halok bo'lgan. Faqat orol bo'yicha ikki nafargina odam tirik qolgan. Biri etikdo'z bo'lib, orolning boshqa bir chetida yashagan va qochib qolishga ulgurgan. Ikkinchisi ulkan toshlar bilan mahkamlangan turma kamerasidagi mahbus bo'lgan.

Qurg'oqchilik yil bo'yi davom etadigan ba'zi mamlakatlarda odamlar so'rashganda bir-biriga sog'liq emas, yomg'ir tilashadi.

1932 yili Niagara sharsharasi to'liq muzlab qolgan.

Yomg'ir suvi «V12» vitaminiga boy.

Yerning o'z o'qi atrofida to'liq aylanib chiqishi uchun 23 soat, 56 daqiqa, 4 soniya vaqt zarur bo'ladi.

Mashhur Xeops ehromini bunyod etish uchun bir-biriga mos keladigan 2, 3 millionta toshdan yasalgan bloklar zarur bo'lgan.

Koinotda olov yoqsangiz, alanga tepagamas, pastga va to'rt tarafga qarab o'rlaydi.

Quyosh tizimida eng ko'p zahira suvga ega sayyora Quyoshning o'zi sanaladi. Quyoshdagi dog'lar aslida suv zahiralari bo'lib, ular gaz ko'rinishida saqlanadi. Dog'lar joylashgan hududda havo harorati ancha past bo'ladi.

Fonarni ilk bor eramizdan avvalgi 250 yili xitoyliklar o'ylab topgan. Ular fonarni omad va boylik ramzi sifatida qadrlashgan. Badavlat xonadonlardagi fonarlar shu qadar katta va og'ir bo'lganki, ishlatish kerak bo'lganda, ularni bir necha o'nlab odam ko'tarib yurishi talab etilgan.

Xitoydagagi Tan sulolasi hukmronligi davrida bilimli, aqli odamlar uchun maxsus qonun qabul qilingan. Bu qonunga ko'ra, ular bir-birlari bilan she'r yordamida salomlashishi shart bo'lgan.

Amerikalik Jon Uintrop ismli shaxs dunyoda birinchi bo'lib sanchqi yordamida ovqatlangan. Bu voqeа 1630-yil 25-iyunda sodir bo'lgan.

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki butun dunyoda qiziqarli biz bilgan va bilmagan turli xildagi qiziqarli obyektlar, manzaralar hamda boshqa xildagi narsalar mavjud. Ularni o'rganish orqali u hududlarga borib ko'rmasdan ushbu maqola orqali ularning qayerda joylashganligi qanday vazifa bajarayotganligini bilib olish mumkin. Bundan qiziqarli ma'lumotlarning eng zo'rlarini ro'yhatini tuzish orqali kitob chiqarish yoki jurnal chiqarish mumkin bo'ladi. Mavzuning dolzarbliji ham shundan iborat.

REFERENCES

1. <http://geografiya.for.uz/bilasizmi/11828-bu-qiziq.html> internet sayti.
2. <https://uz.eferrit.com/qiziqarli-geografik-malumotlar/> internet sayti.
3. <http://ufa.uz/moq-xabari-geografiya-olamidan-16-ta-qiziqarli-fakt/> internet sayti.
4. Броварский В. Д., Турдалиев А. Т., Мирзахмедова Г. И. Воздействие температуры окружающей среды на пчел и растения //Научное обозрение. Биологические науки. – 2020. – №. 3. – С. 43-48.
5. Турдалиев, А. Т., Аскаров, К. А., Жалилова, Ш. А., Гуломова, З. А., & Мусаев, И. И. (2019). Физико-химические, геохимические особенности и их влияние на почвенно-экологическое состояние гидроморфных почв. Научное обозрение. Биологические науки, (4), 44-49.
6. Аскаров К. А., Турдалиев А. Т., Сотиболдиева М. М. Геохимия микроэлементов в почвах Центральной Ферганы //Современные научные исследования и разработки. – 2018. – Т. 2. – №. 5. – С. 42-45.
7. Turdalievich T. A., Gulyam Y. Morphological features of pedolytical soils in Central Fergana //European science review. – 2016. – №. 5-6. – С. 14-15.
8. Турдалиев А., Юлдашев Г. Геохимия педолитных почв. Монография //Т." Фан. – 2015. – С. 41-48.
9. Valijanovich M. O. et al. Biogeochemistry Properties of Calcisols and Capparis Spinosa L //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – С. 3227-3235.
10. Турдалиев А. Т., Аскаров К. А. Энергетические особенности микроэлементов в засоленных почвах Центральной Ферганы //Актуальные проблемы современной науки. – 2019. – №. 6. – С. 83-87.
11. Turdaliev, A., Yuldashev, G., Askarov, K., & Abakumov, E. (2021). Chemical and biogeochemical features of desert soils of the central Fergana. Agriculture, 67(1), 16-28.
12. Турдалиев А. Т., Аскаров К. А., Мирзаев Ф. А. У. Морфологические особенности орошаемых почв Центральной Ферганы //Почвы и окружающая среда. – 2019. – Т. 2. – №. 3. – С. 6.
13. Броварский, В. Д., Турдалиев, А. Т., & Мирзахмедова, Г. И. (2020). Воздействие температуры окружающей среды на пчел и растения. Научное обозрение. Биологические науки, (3), 43-48.